

SOKOLSKÝ VĚSTNÍK

TĚLOCVIČNÁ JEDNOTA "SOKOL" V SYDNEY.

Číslo 6.

Ročník VIII.

Červen 1964.

DR. JAN PODLIPNÝ.

Před 50 lety, dne 19. března 1914 zemřel v Praze první starosta České Obce Sokolské Dr. Jan Podlipný.

Narodil se 23. srpna 1848 v Hněvčevsi u Hořic v Podkrkonoší. Pocházel ze staré zemědělské rodiny na Hořicku. Po maturitě a skončení právnických studií dosáhl v roce 1874 doktorátu práv a po předepsané právnické praxi otevřel si v Praze v roce 1880 advokátní kancelář.

Celý jeho život byl však z největší části vyplněn prací národní a především sokolskou. Za svého pobytu v Praze záhy se stal členem Pražského Sokola, navštěvoval pilně cvičení a jako člen výboru horlivě se zúčastnil různých prací administračních. Mocně působil na mladého sokolského nadšence velkolepý Tyršův pohřeb v roce 1884. Mladý Dr. Podlipný viděl tehdy, s jakou láskou a oddaností doprovází Sokolstvo svého milovaného vůdce na jeho poslední cestě Prahou. Z Václavského náměstí, kde sledoval Tyršův pohřební průvod, spěchal na Příkopy, aby znovu viděl mohutné sokolské řady v počtu, v jakém se jen málo kdy shromažďovaly, s množstvím praporů, a jakoby v prorockém nadšení prohlásil tehdy k svému příteli "Sokolstvem se můžeme dostat opět k svojí bývalé moci a snít na svoje místo ve světě, když se všichni jako jeden muž shlukneme a sjednotíme v Sokole!"

Po smrti Tyršově prožíval Sokol Pražský mnoho starostí, neboť v poměrně krátké době ztratil nejen svého vynikajícího náčelníka, ale brzy po něm i řadu dalších vzácných sokolských pracovníků. Výbor Pražského Sokola hledal proto nové spolupracovníky a tak se do předí sokolské práce dostává mladý Dr. Jan Podlipný. Byl zvolen jednatelem Pražského Sokola.

Byl jedním z těch, kdož stáli při vzniku České Obce Sokolské v roce 1889. Jednomyslnou volbou byl Dr. Jan Podlipný zvolen prvním starostou České Obce Sokolské. V tomto úřadě setrval po 17 let! Co všechno vykonal pro Sokolstvo v této dlouhé řadě let, je těžko shrnout ve stručném článku. Spolupracoval při spojení České Obce Sokolské s Moravskoslezskou a se Sokolskou župou Dolnorakouskou, které v roce 1896 vytvořily společný Svaz Československého Sokolstva, je muž byl rovněž postaven v čelo jako starosta. Za jeho vedení konaly se 3 slavné všesokolské slety v Praze v letech 1891, 1895 a 1901. Při dvou dalších sletech v letech 1907 a 1912, kdy již bratr Dr. Jan Podlipný nebyl starostou, byl prvním náměstkem předsedy sletového výboru.

Důležitý úsek sokolské práce Dra.Podlipného tvořilo navazování styků Sokolstva se svobodným světem, -jak se tehdy říkalo- "prorážení oken do světa." Historickou zůstane první sokolská výprava do Francie v roce 1889 u příležitosti světové výstavy, která se konala na paměť velké francouzské revoluce z roku 1789. Tento první sokolský zájezd za hranice Rakouskouherské říše, který byl vlastně zahájením sokolských mezi - národních styků, soustředil na sebe tak značnou pozornost, že to vzbudilo obavy u rakouské vlády, která v poslední chvíli zájezd Sokolů do Paříže zakázala. Nepomohla ani cesta Dr.Podlipného do Vídně, kde osobně intervenoval u rakouské vlády. Památná zůstanou slova Podlipného, jimiž odpověděl ministerskému předsedovi hraběti Taffemu na jeho oznámení, že sokolská výprava nesmí do Paříže odjet: "Exelence Sokolstvo pojedje přece!" Účastníci výpravy musili tehdy odjet v občanském šatě, bez praporu, a do sokolských krojů mohli se převléknout teprve za rakouskouherskými hranicemi.

Tím větší pozornost však vzbudila tato výprava ve francouzském tisku a nadšení dostoupilo vrcholu, když Sokolové v průvodu místo praporu nesli na vysoké žerdi kytici, kterou jim věnoval sám tehdejší prezident francouzské republiky Carnot. Poprvé se tehdy v pařížských ulicích ozývalo volání: "Vivent les Tchèques", "Vive la Bohème" "Ať žijí Češi - ať žijí Čechy!" Když pak Sokolové při závodech gymnastů dosáhli tří prvních cen a v závodech jednotlivců řady dalších cen, vzbudilo to pozornost nejen ve Francii, nýbrž i jinde ve světě. Doma měl tento prvý sokolský zájezd do Francie mohutný ohlas a bylo jím nesmírně posíleno národní sebevědomí. Nadšení doma bylo tak veliké, že si rakouská vláda ani netroufala zakročit proti účastníkům výpravy. Výsledkem této výpravy také bylo, že od té doby mezi sletovými hosty v Praze byli vždy také francouzští gymnasté.

Nezůstalo však jen při Paříži! Za starostenství br.Dr.Podlipného konaly se další zájezdy do Nancy, Lyonu, Perigué, Arrasu a do slovanských zemí. Vedle vši této nadšené práce sokolské věnoval se však Dr.Podlipný i četným jiným úsekům národní a veřejné práce. V dobách těžkých bojů s Němci, kteří se všemi prostředky - i hrubými demonstracemi v Praze - snažili potlačovat základní práva našeho národa, stál Dr.Podlipný v čele neohrožených obhájců českých státních práv a českého jazyka. Na podporu této činnosti sebral a vydal tři sbírky zákonů, řádů, nařízení a privilegii, zaručujících státní česká práva a chránících český jazyk. Po řadu let byl zemským poslancem a po několik roků vynikajícím primátorem hlavního města Prahy. Svoji vzácnou povahou dovedl překonat všechny překážky a odolávat všem útokům, kterým byl jako vynikající národní a sokolský pracovník svými odpůrci často vydán.

Po krásném a bohatém, pilnou a nezištnou prací pro národ a Sokolstvo vyplněném životě zemřel Dr.Podlipný dne 19.března 1914. Národ a Sokolstvo vystrojili mu pohřeb, jaký Praha od pohřbu Tyršova neviděla. Za Sokolstvo rozloučil se s ním jeho spolupracovník a nástupce - starosta České Obce Sokolské bratr Dr.Josef Scheiner.

Svoji dlouholetou a krásnou činností zapsal se Dr.Podlipný nejen do dějin Sokolstva, ale i do dějin celého národa. Vešď do dějin jako neohrožený bojovník za práva a čest národa! Sokolstvo jeho zásluh nikdy nezapomene. Jedna z největších sokolských žup na věčnou jeho paměť přijala čestné a hrdé jméno - Sokolská župa Středočeská Dr.Jana Podlipného.

VLASTENECTVÍ JE NÁM POTŘEBOU. JEN TAKOVÍ NÁS Z NĚHO ZRAZUJÍ,
JICHŽ JE PROSPĚCHEM ABYCHOM NEBYLI VLASTENCI, BA -ABYCHOM MY
ČECHOVÉ- JAKO NÁROD VŮBEC NEBYLI. Neruda.

CO BYCHOM MĚLI VĚDĚT (Pokračování)

1916. Rozpuštěním ČOS zanikl přirozeně i Věstník sokolský, takže jednoty byly odkázány jen na župní listy a na časopis mateřské jednoty Pražské "Sokol", který se ovšem později mohl věnovati jen odborné tělovýchovné látce, nikoliv organizační.

S prodlužováním války zvyšoval se přirozeně nejen útlak Sokolstva ale i celého národa. Příslušníci sokolské organizace udržovali vzájemné spojení všemi způsoby. Jedním z nich byly osobní návštěvy některých členů předsednictva ČOS v krajevých shůzkách zástupců žup, kteří jejich pokyny šířili dále do jednot. Tyto důvěrné porady měly velký význam, nebyly ovšem bez osobního nebezpečí.

Rok 1917 přinesl v persekuci českého národa i Sokolstva určitou úlevu. V říjnu předchozího roku byl zastřelen rakouský ministerský předseda hrabě Stürgh, v listopadu zemřel císař František Josef I, v březnu 1917 vypukla ruská revoluce a v květnu vstoupily Spojené státy do války. Na ruské frontě došlo k památné bitvě u Zborova, vedené většinou sokolskými důstojníky, ve které mnoho sokolů padlo.

Protože byla obava, aby nedošlo ke korunovaci nového císaře za českého krále za vynucené účasti Sokolů, dalo předsednictvo rozpuštěné ČOS jednotám pokyny, aby se v takovém případě dobrovolně rozešly a tím se účasti na korunovaci vyhnuly. Na štěstí k tomu nedošlo.

Nový rakouský císař a jeho okolí byli si vědomi, že ústřední mocnosti válku prohrály, k separátnímu míru o který se chtěli pokusit bylo třeba parlamentu, proto připravovali půdu zmírněním vojenské persekuce. Došlo k radikálním změnám na nejvyšších místech a na květen byla svolána schůze říšské rady. Tehdy zasáhl z podnětu sokolského pracovníka, spisovatele Jar. Kvapila, do vnitropolitických událostí statečný a historický projev českých spisovatelů k českému poselstvu na říšské radě končící památnými slovy: "Nedovedete-li učiniti zadost všemu, čeho národ po Vás žádá a co Vám ukládá, vzdejte se raději svých mandátů, prve než na říšskou radu vejdete a odvolejte se k své nejvyšší instanci: k svému národu!"

Potom pokračoval již vývoj událostí rychle. Český lid se rychle a rozhodně vzbudil a těšil se na osvobození národa a zřízení samostatného státu. Také Sokolstvo začalo lépe pracovati i když ve skutečnosti činnost v jednotách za války nikde naprosto neustala, neboť kde nebylo mužů, ujal se práce ženy. Převzaly funkce, cvičily žáky i dorostence a pomáhaly všemi způsoby. Do závěru roku patřilo také založení Českého srdce - národního pomocného sdružení - založeného z podnětu spisovatelky R. Svobodové k zachráně hladem strádajícího obyvatelstva, hlavně dětí. Ustavila je paní Renata Tyršová a ve výboru byli kromě jiných sokolští pracovníci: A. Podlipná, Jar. Kvapil, Dr. J. Scheiner a další. Páteří Českého srdce byli sokolští pracovníci v jednotách, kteří na sebe vzali celou tíhu práce, vyšetřování statisíců rodin, sbírky a distribuci potravin, dopravu tisíců dětí na venkov.

1918. Vnitropolitické poměry v Rakousku se počátkem roku natolik zlepšily, že bylo možno vydávati náhradní sokolský list "Tělocvičný obzor" /redaktor J. Pelikán/ z jehož obsahu a jednotlivých zpráv o životě sokolských žup bylo jasno, že jde o nový ústřední časopis. Z něho se také dovídáme, že byla na 25. března svolána do Prahy schůze činovníků bývalého předsednictva a zástupců sokolských žup. Řídil ji Dr. J. Scheiner a byly v ní projednány všechny otázky stanov příštího ústředí žup a prozatimního

výboru byla svěřena příprava k jeho zřízení. Také sokolské ženy svolaly 29.6. schůzi žen z Čech, Moravy a Dplních Rakous, kde se poradily o reformě sokolského tělocviku žen a o jeho budoucnosti.

V druhé polovině 1918 bylo nejen v českém národě, nýbrž i mezi Sokoly volněji. Také u slovinských, chorvatských a poslych bratří, o kterých přinášel Tělocvičný obzor pravidelné příznivé zprávy, byly znaky zvýšených na ději. Některé župy uspořádaly dokonce svá veřejná cvičení.

Pak přišel 28. říjen 1918.

(Pokračování příště)

JINDŘICH FÜGNER

(Pokračování)

OTECKÝ POMĚR K ZAMĚSTNANCUM.

V nově zřizovaných továrnách byli zaměstnanci bezohledně vykořisťováni a majitelé rychle bohatli. Fügnerovi byli takoví lidé odporní. O svém strýci, libereckém továrníkovi Liebigovi, který byl jedním z nich, se vyjádřil: "Má v těle místo srdce kus orleánu". Sám si dal na navštívenky natisnout heslo: "Ve vědění útěchy vyhledávej, neboží, jež zisk pohání."

Řídil se tím i v poměru ke svým zaměstnancům. Poměr mezi nimi a mezi rodinou Fügnerovou byl vzájemně srdečný. Uvádíme několik charakteristických příkladů, jak byly zaznamenány ve vzpomínkách. Narodilo-li se v rodině zaměstnancově dítě, dostalo od Fügnera výbavičku a matka kuře. Na Štědrý večer hostil Fügner všechny svobodné zaměstnance, kteří neměli rodin a obdaroval je. Chudí písaři chodili k němu na obědy. Dceři Renatě vybral za přítelkyni dcerušku svého sluhy v kanceláři aby tak setřel společenské rozdíly mezi nimi a učil obě praktickému demokratismu. Když měl nejstarší knihvedoucí v kanceláři svátek, sepsal mu Fügner sám veršovanou gratulaci, poněvadž věděl, jakou mu tím způsobí radost. Staral se, aby zaměstnanci měli světlé a vzdušné místnosti. Těšilo ho, že jim získal nejkrásnější kancelářské místnosti v Praze. Zato když zaměstnanci chtěli oslavit páté výročí převzetí agentury pojišťovny Fügnerem, rozhodli se udělat mu radost ne darem, který by byl Fügnera potěšil, ale prací: získat ke dni jubilea od každého jednu novou pojistku tak, aby den jubilea byl nejúspěšnějším obchodním dnem Fügnerovým. Pro Fügnera jistě charakteristické! Když se vzdal agentury pojišťovny, napsal v dopise zaměstnancům: "Věčnému zapomenutí odevzdávám všechny, již zneužívající plné důvěry mé, želných mi připravili dnů; tím vděčněji vzpomínám na mnohé důkazy osobní náklonnosti a uznání poctivé vůle své. Zbývá mi toliko žádati vás u rozchodu našem, byste mi v paměti své zasvěceného místečka zachovali, setkavše se opět v živobytí svém, co staří známí přátelé si v ústrety přišli..."

(Pokračování příště)

OoOoOoOoOoOoO

Pobyt v cizině nutí nás všimati si rozdílu a odlišnosti našeho domova. Teprve srovnáním ocenujeme ledačco, co nám dosud připadalo samozřejmostí. Teprve poznáním cizího naučíme se vážit si toho, co sami máme. Plně ocenující krásy jiných zemí a jejich půvaby, shledáváme, že naše rodná země není chudá na krásu a má svůj zvláštní půvab.

Viktor D y k .

JUBILEA NAŠICH VELIKÁNU

KRIŠTOF HARANT z POLŽIC a BĚLDRUŽIC

Před 400 lety se narodil Křištof Harant z Polžic na Klenovém a zemřel 21.6.1621 v Praze jako jeden ze 27 českých pánů -staroměstských mučedníků.Tento český dvořan v mládí procestoval řadu zemí a nabyl velikého vzdělání a rozhledu.

Když mu bylo 34 let,vykonal pouť do Palestiny,kterou popsal v obširném cestopise.Řadu let ztrávil ve dvorské službě císaře Rudolfa II,načež žil na svých venkovských panstvích,zabýváje se pilně hudbou.

Za událostí předbělohorských zúčastnil se velmi činně stavovské revoluce protihabsburské,čehož mu císař Ferdinand II.nikdy nezapoměl.Křištof Harant odolal statečně všem svodům jesuitů,kteří před popravou pokoušeli se jej získati římské církvi,když před 3 lety zřekl se víry katolické.Umíral zmužile pro "poraněnou víru a pro svobodu svého národa".

Z dějin národa českého v Čechách a na Moravě máme o těchto událostech toto podání: V rámci války třicetileté(1618-1648),bitvou na Bílé Hoře dne 8.listopadu 1620,která trvala pouze 2 hodiny a skončila úplnou porážkou českého vojska,stavové čeští poddali se i s Prahou císaři Ferdinandovi II.jako vítězi na milost i nemilost.V této neblahé bitvě vojsko české s uherskými jezdci počínali si statečně.Když však císařským přispěla nenadále větší pomoc,dala se uherská jízda na zmatený útěk,címž i mezi českými bojovníky nastal zmatek.V divém nepořádku přechalo české vojsko z bojiště,na němž vytrvali pouze Moravané až do posledního dechu proti přesile císařských.Císař Ferdinand II.použil tohoto bělohorského vítězství k vyplenění všeho nekatolického učení a řádu náboženského v Čechách i na Moravě.V únoru r.1621 byli všichni vedoucí povstání zajati a postaveni před soud,jemuž předsedal plnomocný komisař kníže Krel z Lichtenštejna.Císařským mandátem hned na to vypovězeni všichni nekatoličtí knězi ze země.(Jednota bratrská,kterou vedl veliký učitel národů,slavný Jan Amos Komenský,uchýlila se do Polska).

Zajatí vedoucí povstání byli odsouzeni k smrti; dne 21.června 1621 na staroměstském náměstí v Praze popraveno 27 osob stavu panského,rytířského a městského(Křištof Harant z Polžic byl třetí na řadě),hlavy popravených byly pak pro výstrahu v železných klecích vyvěšeny na mostecké věži staroměstské,kde zůstaly po 10 let.

Tohoto výročí bylo vzpomenuo i u nás doma a F.Kožík napsal knihu o životě tohoto statečného dvořana.

LEGIONÁŘ-GENERÁL HELEODOR PIKA (1897-1949)

Před 15ti lety,dne 21.června,v den tak významný v našich čs.dějninách,zemřel potupnou smrtí,oběšením,bratr generál H.PIKA,bývalý zástupce náčelníka štábu čsl.armády. Že tento den byl zvolen záměrně,možno přičíst tomu,že zde šlo o odstranění osobnosti velkého formátu k zastrašení celého důstojnického sboru.Nejvyšší vojenští hodnostáři,bohužel,včetně také i legionářů,nezastali se svého druhu ve zbrani,o jehož nevině nebylo pochybnosti,z obavy,nobýti označení a obvinění ze spiklencství.Dnešní čsl.armáda bez ideí legionářské a sokolské,tak jako tomu bylo i za nacismu,má ve všem vzor jen z SSSR;totéž se stalo i s maršálem Tuchačevským (1937), byl popraven bez milosti a nikdo se ho nezastal.

Sledujte se mnou poslední hodiny života bratra generála H.Piky ze známou kaplana,který ho doprovázel na jeho poslední pozemské cestě:

Kolem svátku sv. Aloise byl jsem k půlnoci probuzen dozorcem trestnice. Naléhal, abych s ním šel rychle podat náboženskou útěchu a sv. svátosti vězni v borské trestnici. Bylo mi divné, odkud se bere horlivost správy trestnice, když už od března t. r. se nekonají pro vězně žádné bohoslužby. Nicméně, vzal jsem kufřík a nejsvětější Svátost a dozorce mě sám odvezl autem do trestnice. Věc byla zvláštní. Jindy při podobných příležitostech jsem chodíval do trestnice pěšky. Na prahu trestnice mě uvítal ředitel ústavu - Šafarčík - a s přehnanou zdvořilostí mě doprovodil k vězňově celé úlistnosti a líčenou zdvořilostí připomínal jednání Cestapa.

Vešel jsem. Vězen se představil: "Generál Pika. Byl jsem v lednu odsouzen k smrti a dnes v 6 hodin ráno bude rozsudek vykonán. Přál jsem si duchovního." Na můj pokyn odešel dozorce a syn generálův se svou ženou. Manželka odsouzeného nebyla přítomná. Generál zbožně přijal sv. svátosti, vykonal pobožnost křížové cesty, pomodlil se se mnou bolestný růžencem. Byl dobře připraven na smrt. Celkem klidný a vyrovnaný. Setrvali jsme pak po přijetí sv. svátosti v přátelském rozhovoru asi od 1 hod. po půlnoci do 4 hodin ráno. Vyprávěl mi ve zkratce o svém životě, aniž jsem se ho na něco tázal. Pět let ruských legii 1914-1918. Pak důstojnická kariéra doma. V březnu 1939 odchod do zahraničí. Francie, Anglie. Od r. 1942 pobyt v Moskvě. Organizování čs. vojenských jednotek v Rusku. V r. 1945 návrat z Moskvy do Prahy. Za krátko nový příjezd do Moskvy jako diviz. generál v čele čs. vojenské mise. Osočení jeho osoby z ruské strany, že provádí špionáž ve prospěch západních velmocí. "Měl jsem možnost úniku do světa ne jednou, ale doufal jsem v nestrannost našich soudů a tak jsem se dal dobrovolně k dispozici čs. soudům, jsa naprosto bez viny a takhle to dopadlo." A dále už o sobě nemluvil. Ve vzpomínkách se vracel ke svému dětství. Vzpomínal na svoji zbožnou matku. Pak náhle řekl: "Pozdravujte arcibiskupa Berana!" "Znáte ho? táži se" Ne příliš. Při několika recepcích jsme prohodili několik společenských slov. Vážím si jeho protikomunistického postoje a přeji si, aby v něm vytrval. Já nejlépe vím, co komunismus je a co by pro nás v budoucnu znamenal." Kouřili jsme a v mlčení pohlíželi v modrý dým amer. cigaret. Málo jedl a téměř nic nepil. "Celý státní soud za mnou přijel do Plzně. V 11 hodin v noci mi oznámili, že budu dnes ráno v šest popraven. "Milostivě" povolili, abych zaměnil trestanecký oděv za civilní. A připustili návštěvu syna a snachy. Současně i advokát je tu. Čeká na telegrafickou zprávu o vyřízení milosti. Francouzský a anglický vyslanec intervenují u Cottwalda, ale vím, že je to marné. Jsem připraven odejít!" Kolem 4 hodiny si generál znovu k sobě povolal syna a snachu. Vyšel jsem. Současně s nimi vkročili 2 dozorcí. Těsně před 6 hod. se generál rozloučil s plačícími dětmi, požehnal jim křížem. Nezaslzel, jen pobledl. Pohledem mě zavolaal z chodby, uchopil za ruku, syna zanechal v cele a kráčel se mnou v doprovodu dozorců osvětlenými chodbami ponuré věznic, špalírem asi 50 uniform vězenské strážce. Poprava byla konána v rohu jednoho cípu hvězdicového půdorysu budovy. V rohu nádvoří čekalo asi 50 osob. Soud, stráž a popravčí. "Státní soud" se skládal z vysokých důstojníků. Viděl jsem 2 generály. Jména neznám. Poznám jen plzeňského plk. lékaře MUDra Reimana, který měl konstatovat smrt. Jeden z plukovníků přečetl stručně rozsudek: "Heliodor Pika, divizní generál v. v. narozený..., se provinil zločinem velezrady tím, že spáchal činy... podle... ústavního zákona... odst... a odsuzuje se podle sazby zákona na ochranu republiky čís... k trestu smrti provazem. Žádost o milost byla zamítnuta a rozsudek nabyl právní moci. Odevzdávám obžalovaného..." Po celou tu dobu stál generál pobledlý a na venek klidný. Držel jsem jeho zpocenou, ledovou ruku, která probírala zrnka růžence. Oči měl sklopený,

díval se na křížek v mých rukou a modlil se. Pak za všeobecného ticha, pronesl 3 věty, asi tohoto obsahu: "Jsem nevinný, z čeho jsem v rozsudku vinný. Chtěl jsem vždy jen dobro lidu. Před Bohem nežádám pomsty pro vinníka své smrti. Pak se ho zmocnil kat s pomocníkem. Měl velký, umělý vous a pleť černočervenou, aby nebyl poznán. Generál naposled políbil kříž a podstoupil poslední bitvu pozemského života.

Snal jsem ržence s rukou mrtvého a odevzdal rodině. Advokát požádal ihned po exekuci o vydání těla zesnulého rodině. "Soud se poradí", zněla cynická a lakonicky odmítavá odpověď plukovníka-předsedy soudu. A soud se rozešel. Rodina byla přítomná zádušní mši sv. 1/2 hodiny poté v kostele u redemptoristů v Plzni. Pak odjeli. Tělo zesnulého nebylo vydáno rodině, ač o to žádala a prosila. Je vloženo do nádoby s formalinem v místnostech anatomického ústavu lékařské fakulty a čeká, aby se studenti medicíny učili při pitvě. Nenávist, jdoucí za hrob. Zelda.

PROKOP DIVIŠ, PRVNÍ VYNÁLEZCE HROMOSVODU

Dne 15. června t.r. bylo tomu 210 let, co katolický kněz Prokop Diviš postavil první hromosvod.

Diviš se narodil 1.8.1696 v Žamberku a jeho rodiče se brzo přestěhovali do Znojma. Tam Prokop studoval na jezuitském gymnasiu a potom se připravoval na kněžské povolání v premonstranském klášteře v Louce pod Znojmem. Na kněze byl vysvěcen r. 1726. Dosáhl pak doktorátu theologie na Universitě v Salzburku a doktorátu filosofie na Olomoucké universitě. Stal se farářem v Příměsících a tam se zabýval úkazy hoření, hydromechanikou a především elektřinou. Užíval již tehdy Leydenské láhve a přístroje k hromadění většího množství elektřiny. Svě pokusy a výsledky rozřídil na 3 skupiny, pro zábavu, zajímavost a prospěšnost. Zprávy o jeho výzkumech se šířily mezi světovými vědci a mnoho učenců si s ním dopisovalo.

V roce 1750 se zabýval myšlenkou, jak odníti mrakům elektřinu a učiniti ji neškodnou. Výsledkem bádání byl hromosvod, který Diviš postavil 15.6. 1754. Elektřinu vyssával z atmosféry dráty ve 13 krabičkách a svedl ji řetězem do země. V tom byl ten hlavní vtíp, udělat spojení mezi nabitým vzduchem a zemí. Diviš navrhl císaři Františkovi, aby dal postavit na několika místech hromosvody ve prospěch svých poddaných. Císař dal návrh posoudit vídeňským matematikům a tito návrh zamítli. Abbé Marci, dvorní matematik a přítel Divišův, jej potěšil slovy: "blasphemat, quae ignorant", což značí, "zamítají, čeho neznají."

Diviše nutno považovat za prvního vynálezce hromosvodu, v němž realizoval myšlenku, chránit život a majetek člověka před účinky blesku. Dnes se používá hromosvod Franklinův. Byl zřízen 6 let po Divišově vynálezu, ovšem na principu Divišova hromosvodu. Jen závist a nevědomost a ovšem i češství Diviše zabránily, že vynález nenalezl uznání a rozšíření. Diviš zemřel 21. 12. 1765.

J. Berger.

PRAHA 1. června 1862:

První veřejné cvičení Pražské Tělocvičné Jednoty " u Apolla " při příležitosti slavnostního rozvinutí praporu, jež vyzdobil Josef Mánes a věnovaly paní a dívky: Karol. Světlá, Joh. Kolářová, Marie Macháčková, Boženka Křížková, Bohdana Hanušová, Klementina Hanušová, Jenny Taxisová, Marie Riegrová, Kateřina Fügnerová a Berta Steffková.

ZPRÁVY Z JEDNOTY

BR.DR.A.HŘEBÍK, starosta Ústředí Čs. Sokolstva v zahraničí v USA nám píše: ...Podrobně jsem sledoval všechnu vaši činnost a informoval jsem o ní sokolské bratry a sestry doma prostřednictvím sokolských hlídek Rozhlasu Svobodné Evropy. Právě před nedávnem jsem dostal z domova zprávu, že o sokolské vysílání je velký zájem. Informoval jsem domov o tom, jak se činí vaše mládež v oboru studii a jak při tom nezanedbává Sokol. Použil jsem k tomu všech příkladů, o kterých jste mi psali a o kterých jsem se dověděl z vašeho Věstníku.

Děkuji vám za všechny tyto zprávy a mám radost, že stále pokračujete v sokolské tělocvičné i kulturní činnosti. Počtem 225 členů, jehož jste dosáhli podle svého min. dopisu patříte mezi největší 3 jednoty našeho Sokolstva v zahraničí.

Váš
Dr.A.Hřebík.

DNE 3.ČERVENCE 1964 v tělocvičně ve Fort St. Observatory Hill u Harbour Bridge, bude uspořádána vzpomínková oslava 14.výročí založení T.J.Sokol Sydney.

Zároveň budou předány diplomy všem cvičicím, kteří se zúčastnili závodů v prostných a na náradí dne 26.6. t.r. Po této krátké slavnosti noví členové složí slib.

V 5.VÝBOROVÉ SCHUZI naší jednoty, která se konala dne 3.6.t.r. bylo rozhodnuto, že Ústředí Čsl.Sokolstva v zahraničí v USA bude zasláno £ 30 za časopis Ústředí jako předplatné na rok 1964. Časopis jsme objednali aniž máme možnost ho mezi našimi členy rozprodat. Dále dáváme jako podporu na tiskový fond Ústředí £ 20

SŇATEK dne 30.května 1964 uzavřel br.Jar.Sokol se s.Brigite Emerovou. Na společné cestě životem hodně štěstí a spokojenosti vám přeje
Výbor.

PŘISTUPTĚ ZA ČLENY T.J.SOKOL SYDNEY

PŘÍRŮSTEK DO SOKOLSKÉ RODINY.

Br.Boh.a s.L.I.Kabrielovi narodila se dne 15.5.1964 dceruška Anita Jana Br.Zd.a s.Valina Dvořákoví byli obdařeni druhým synem 30.5.1964.

Oběma rodinám gratulujeme a novorozenatům a šťastným rodičům přejeme hodně zdraví, radosti a potěšení.

Výbor.

BR.DR.J.KŘIVÁNEK odejel s chotí na delší dovolenou do Evropy a na světový kongres lékařů do Finska.

BR.DR.M.JANKOVIČ který jest na několika měsíční dovolené též v Evropě zaslal nám s chotí srdečné zdar a všem jeho známým pozdrav z Barcelony Španělska.

D A R Y na Věstník zaslali:

Altovi J.a M.	£ 3-0-0
Bureš J.	£ 1-0-0
Plas J.	£ 2-0-0

Srdečně děkujeme za vaše příspěvky na náš Věstník kterými nás finančně podporujete. Několik vašich řádků, které připisujete k přiloženým šekům, nás těší a povzbuzují k další a lepší činnosti kterou vykonáváme pro dobro Sokolstva a československé věci.

Redakce.

ÚVODNÍ ČLÁNEK v minulém Věstníku č.5.květen 1964 "M.R.Štefánik, náš vzor" byl od br.J.Nováka.

ADRESA NAŠÍ JEDNOTY:

T.J.SOKOL SYDNEY,
269 Willarong Rd., Caringbah, NSW.

ADRESY ČINOVNÍKU:

JEDNATEL:

Ing.M.Doležal, 14L35 Roslyn St.,
Kings Cross, Sydney. N.S.W.

POKLADNÍK:

ROMAN HOSÁK, 133 Ebley St.,
Bondi Junction, Sydney. N.S.W.
Telefon 38-3440

REDAKTOR "SOKOLSKÉHO VĚSTNÍKU"

FRIDOLÍN ČTVRTEČKA,
12A/19A Poate Rd.,
Centennial Park, Sydney. N.S.W.
Telefon 31-1788